נר א ב מיי' פ"ד מהל' איסורי ביאה הלכה יב סמג לאוין קיא טוש"ע י"ד סי' קפד סעיף ב :

נה ג מיי' פ"א מהל' שגגות הלכה ב :

נו ד מיי' שם פ"ב הלכה ג ופ"ח הל' ה :

ואנן במקדש תנן? אלא משום דלא דמי: ארוכה דהכא = קצרה דהתם, וארוכה דהתם קצרה דהכא; מתקיף לה רב הונא בריה דרב נתן ומי אמר אביי אנוס הוא אלמא בשלא סמוך לוסתה קאמרינן והא אביי דאמר חייב שתים אלמא בסמוך לוסתה עסקינן? כי איתמר דאביי בעלמא איתמר/ בעא מיניה רבי יונתן בן יוסי בן לקוניא מרבי שמעון בן יוסי בן לקוניא אזהרה לבועל נדה מנין מן התורה? *שקל קלא פתק ביה-אזהרה לבועל נדה °ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב אלא אזהרה למשמש עם הטהורה ואמרה לו "נטמאתי" דלא ניפריש מיד מנלן? אמר חזקיה אמר קרא °ותהי נדתה עליו = אפי' בשעת נדתה תהא עליו, אשכחן עשה, לא תעשה מנלן? אמר רב פפא אמר קרא "לא תקרב" - לא תקרב נמי לא תפרוש הוא דכתיב °האומרים קרב אליך אל תגש בי כי קדשתיך" *ת"ר °והזרתם את בני ישראל מטומאתם אמר רבי יאשיה מיכן אזהרה לבני ישראל *שיפרשו מנשותיהן סמוך לוסתן וכמה? אמר *רבה *עונה. א"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי כל שאינו פורש מאשתו סמוך לוסתה אפילו הויין לו בנים כבני אהרן, מתים, דכתיב "והזרתם את בני ישראל מטומאתם והדוה בנדתה" וסמיך ליה "אחרי מות". אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל הפורש מאשתו סמוך לוסתה הויין לו בנים זכרים דכתיב °להבדיל בין הטמא ובין הטהור" וסמיך ליה "אשה כי תזריע וילדה זכר" רבי יהושע בן לוי אמר הויין לו בנים ראויין להוראה דכתיב °להבדיל...ולהורות; אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המבדיל על היין במוצאי שבתות הויין לו בנים זכרים דכתיב "להבדיל בין הקדש ובין החול" וכתיב התם "להבדיל בין הטמא ובין הטהור" וסמיך ליה "אשה כי תזריע", רבי יהושע בן לוי אמר בנים ראוין להוראה דכתיב "להבדיל ולהורות"; אמר רבי בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר כל המקדש את עצמו בשעת תשמיש הויין לו בנים זכרים שנאמר °והתקדשתם והייתם קדושים" וסמיך ליה "אשה כי תזריע": רבי אליעזר אומר "השרץ ונעלם ממנו" כו': *מאי בינייהו אמר חזקיה שרץ ונבלה איכא בינייהו ר' אליעזר סבר בעינן עד דידע "אי בשרץ איטמי אי בנבלה איטמי" ורבי עקיבא סבר "לא בעינן עד דידע, דכיון דידע דאיטמא בעולם לא צריך "אי בשרץ איטמי אי בנבלה איטמי" וכן אמר עולא שרץ ונבלה איכא בינייהו דעולא רמי דרבי אליעזר אדרבי אליעזר ומשני מי א"ר אליעזר בעינן עד דידע "אי בשרץ איטמי אי בנבלה איטמי ורמינהי *אמר רבי אליעזר מה נפשך: חלב אכל = חייב, נותר אכל = חייב, שבת חילל = חייב, יום הכפורים חילל = חייב, אשתו נדה בעל = חייב, אחותו בעל = חייב אמר לו רבי יהושע הרי הוא אומר °או הודע אליו חטאתו אשר חטא בה = עד שיודע לך במה חטא ומשני התם "אשר חטא והביא" אמר רחמנא חטא כל שהוא הכא מכדי כתיב °בכל דבר טמא, או בנבלת שרץ טמא" למה לי שמע מינה בעינן עד דידע אי בשרץ איטמי אי בנבלה איטמי, ורבי עקיבא *איידי

דבעי

אלמא שלא בסמוך לוסתה עסקינן. פירש בקונטרס דאי בסמוך לוסתה כיון דמשמש מת נמי חייב כי פירש באבר מת נמי חייב משמע מתוך פירושו דחייב שתים אפי' כי פירש באבר מת ולהכי אע"ג דחייב אכניסה מיחייב נמי אפרישה וכן פירש בסמוך גבי כי איתמר דאביי בעלמא איתמר דפירש מילתא באפי נפשה היא והכי איתמר המשמש עם הטהורה בסמוך לוסתה ושגג ביכולני לבעול ואמרה לו נטמאתי חייב ב' ואין חילוק בין פירש בקושי לפירש מת ונראה שכן דעתו דכיון דבא עליה סמוך לוסתה מתחלה שגג בשתיהן אכניסה ואפרישה וכשאמרה לו נטמאתי הוי ידיעה בין שגגת כניסה לשגגת פרישה שעת פרישה חשיבה שגגה אע"פ שיודע בשעת פרישה שהוא עכשיו בועל נדה כיון שע"י כניסה באה לו וקשיא דהא משמע לעיל דלא משכחת חייב ב' אלא בתלמיד חכם לזו ולא לזו ולהאי פירוש משכחת לה בתלמיד חכם לשניהן וכגון שפירש מת וי"ל דהא דאוקים בתלמיד חכם לזו ולא לזו משום דסבר משמש מת פטור ולא מיחייב שתים אלא בפירש מיד ומה שהזכיר כאן בקונטרס ובתלמיד חכם לזו ולא לזו כדאוקימנא משום פירש בקושי פירש כן אבל קשיא דבמסכת שבת שילהי פרק הזורק (דף קב.) גבי ההיא דתנן זה הכלל כל חייבי חטאות אינן חייבין עד שתהא תחלתן וסופן שגגה מוכח דאם זרק אבן ונזכר לאחר שיצאה מידו פטור ואף על גב שמתחלה יצאה מידו בשוגג ולא היה יכול להחזירה עוד ונראה לפרש דדייק מדקרי ליה אביי אנוס מכלל דבשלא סמוך לוסתה עסקינן דאי בסמוך לוסתה לא שייך למיקרייה אנוס כיון שפשע בשעת כניסה ולא מיפטר אלא משום דהויא חדא שגגה שהכל בא על ידי שגגה ראשונה ואם תאמר מי דחקו לאביי לאוקומה מתני' שלא בשעת וסתה ולפטור לגמרי היכא דפירש מת לוקמה בסמוך לוסתה ולוקי פטור דמתני' אפרישה ויש לומר דליכא דמתניתין משמע ליה דפטור לגמרי בשלא פירש מיד:

אמר קרא ותהי נדתה עליו. מעליו דריש. אבל מותהי לא דריש דהא איצטריך לכדדרים בהחולץ (יבמות דף מט:) דאפי' בשעת נדתה קדושין תופסין בה: **לא** תעשה מנ"ל. °דלא מיחייב חטאת אא"כ יש בה לאו מידי דהוה אפסח ומילה:

מדבעי

ואנן במקדש תנן. והוה ליה למיתני נמי בנדה בהדה: **ומשני משום דלא דמו.** דהא ארוכה דהכא פטור כקצרה דהתם וקצרה דהכא חייב כארוכה דהתם: **אלמא בשלא סמוך לוסתה.** קאי מתני' דאי בסמוך לוסתה ושגג "ביכולני לבעול" הוה ליה שוגג בין אכניסה בין אפרישה דהוה ליה לאסוקי אדעתיה שמא תאמר "נטמאתי" ואי משמש באבר מת בעריות חייב כי פריש באבר מת נמי ליחייב שאין כאן אונס: **והאמר אביי.** לעיל אמתני' חייב שתים ולא מצינן לאוקמיה אלא בסמוך לוסתה ובתלמיד חכם לזו ואין תלמיד חכם לזו כדאוקימנא לעיל: **כי איתמר דאביי.** דחייב שתים, בעלמא איתמר ולאו אמתני' דאילו מתני' דכיון דמפליג בין פירש באבר מת לפירש בקושי, בשלא סמוך לוסתה עסקינן, והלכך פירש באבר מת פטור דאנוס הוא, פירש בקושי חייב שהיה לו לפרוש בהנאה מועטת, ודאמר אביי לעיל "חייב שתים" בעלמא איתמר מילתא באפי נפשה והכי איתמר המשמש עם הטהורה בסמוך לוסתה ושגג "ביכולני לבעול", ואמרה לו "נטמאתי" חייב שתים ואין חילוק בין פירש בקושי לפירש מת דמשמש מת בעריות נמי חייב וזה בתחלתו נמי שוגג בשתיהן ובתלמיד חכם לזו ולא לזו כדאוקימנא דלא הוו שני זיתי חלב בהעלם אחד: **שקל קלא.** פיסת רגבים: **פסק ביה.** זרק בו: **קרב אליך.** עמוד בעצמך, ליצני הדור היו אומרים לנביא עמוד בעצמך אל תגע בי שלא אטמאך שאתה קדוש ואני טמא, "קדשתיך" = טמאתיך כמו (חגי ב) הן ישא איש בשר קדש וכמו (דברים כב) "פן תקדש": **והזרתם.** והפרשתם כמו ויזורו: **אזהרה לישראל וכו'.** דסמיך ליה והדוה בנדתה בההוא ענינא: **עונה.** במסכת נדה מפורש או יום או לילה-אם וסתה ביום יפרוש כל היום ואם וסתה בלילה יפרוש כל הלילה והכי מפרש לה במסכת נדה בפרק האשה (דף סג:): **ולהבדיל כו'.** המבדיל בין טומאה לטהרה תלד אשתו זכר: **להבדיל ולהורות.** בעניינא דשתויי יין כתיב ולהבדיל בין הקדש ובין החול בין הטמא וגו' ולהורות את בני ישראל: **המקדש עצמו בתשמיש.** דרך צניעות: **שרץ ונבלה.** טמא שרץ וטמא נבלה בידיעה שבתחלה ידע שנגע בשרץ או בנבלה אבל לא ידע באיזה מהן שגג ואותה טומאה נעלמה כשאכל קדש: **מה נפשך.** משנה היא בכריתות חלב ונותר לפניו אכל אחד מהן בשוגג ואינו יודע איזה מהן ושבת ויוה"כ עשה מלאכה באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן, אשתו נדה ואחותו עמו בבית שגג באחת מהן ואינו יודע באיזו מהן ר"א מחייב חטאת רבי יהושע פוטר אמר רבי אליעזר מה נפשך כו': **אשר חטא והביא אמר רחמנא.** "או הודע אליו חטאתו אשר חטא בה והביא" והאי "בה" דקדריש רבי יהושע מפיק ליה ר"א לקמן בשמעתין לדרשא אחרינא:

וכדרבי

[פסחים סב: ר"ה כה.]

נדה סג: ע"ש (יבמות סב)

[יבמות סב: ע"ש] *[ענין עונה ע"ז עה.]

[ביבמות סב: ובנדה סג: איתא רבא ובשאלתות איתא ר' אבא]

כריתות ס.

כריתות יט.

[פסחים סז: יבמות נד: וש"נ]

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לא וכו' דלא מיחייב חטאת. עי' ב"ק דף קט ע"ב תוס' ד"ה מאי וזבחים דף קט ע"א תוס' ד"ה אזהרה:

◆

רבינו חננאל

ואנן במקדש תנן. א"ל לא דמו להדדי ארוכה דמקדש חייב דשהי. וארוכה דנדה פטור דבעי למשהי עד שימות האבר. קצרה דמקדש פטור דלא שהה. קצרה דנדה חייב דלא שהה ויצא בהנאה מרובה. ואקשינן וכי אביי בלא סמוך לוסתה מוקים לה למתני' דקתני הכא אנוס הוא. והא הוא דאמר חייב שתים ומשום דהוא סמוך לוסתה. ופרקינן כי אתמר דאביי בעלמא אתמר כגון דסבר שהיא אשתו ובא עליה ונמצאת אחותו. על זה אמר אביי אע"ג דכי אנוס הוא אין לפרוש מיד בהנאה מרובה אלא עד שימות אברו כדי שתהיה הנאתו מעוטה: ת"ר והזרתם את בני ישראל מיכן אמרו אזהרה לבני ישראל שיפרשו מנשותיהן סמוך לווסתן. וכמה אמר רבה עונה. ופירש משמיה דר' יוחנן בסוף מסכת דע"ז בענין כדרך שאמרו בטהרות כך אמרו ביין נסך. וכמה או יום או לילה. ואסיקנא לעולם י"ב שעה וזה השמועה בנדה פרק תינוקת שלא הגיע זמנה לראות וניסת. וכל שאינו פורש מאשתו עונה סמוך לווסתה אפילו הויין לו בנים כבני אהרן מתים. וכל הפורש מאשתו כמו שאמרנו הויין לו בנים זכרים כו'. ר' יהושע בן לוי אומר הויין לו בנים הראוין להוראה כו'. משמיה דר' יוחנן אמרו כל המבדיל על היין במוצאי שבת הויין לו בנים זכרים כו'. ר' יהושע אומר בנים הראוין להוראה. שנאמר להבדיל ולהורות: א"ר אלעזר כל המקדש עצמו בשעת תשמיש הויין לו בנים זכרים. שנאמר והתקדשתם והייתם קדושים וכתיב בתריה אשה כי תזריע וילדה זכר: מתני' ר' אליעזר אומר השרץ ונעלם ממנו כו'. מאי בינייהו אמר חזקיה שרץ ונבלה איכא בינייהו. פי' ר' אליעזר דייק מדכתיב או בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו בעינן עד דידע במה נטמא אם בשרץ או בנבלה ואח"כ נעלם ממנו ובכך יתחייב. ור' עקיבא דייק מדכתיב לכל טומאתו אשר יטמא בה ונעלם ממנו. כיון דידע דאיטמי בטומאה בעולם חייב. ורמינן עלה איני והתני ר' אליעזר מה נפשך אשתו נדה בעל חייב אחותו בעל חייב חלב אכל חייב נותר אכל חייב כו' כדתנינן בכריתות פ"ד. הנה לר' אליעזר לא בעי לידע במה חטא. ופרקי' שאני התם דכתיב או הודע אליו חטאתו אשר חטא בה כל דהו אבל הכא מכדי כתיב או נפש אשר תגע בכל דבר טמא וגו'. או בנבלת שרץ טמא ונעלם למה לי אלא ש"מ עד דידע אי בשרץ נגע אי בנבלה נגע. ור' עקיבא אמר לך מדאצטריך למכתב

נושא/מגנה

נושא/מגנה

נושא/מגנה

"בנ"

א) בנים זכרים

ב) [illegible]

בנים ראוין להוראה

נושא/מגנה